

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533
4 IR 10⁴ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2129 IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO
NR. I-1418 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2130**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. vasario 17 d. sprendimo Nr. SV-S-46 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 ir 3 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4 ir 10⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2129 (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) tikslui – sukurti prielaidas didesniai savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos viešumui, tačiau siūlyti nesvarstyti Įstatymo projekto Nr. 1 dėl šių priežasčių:

1.1. Įvertinus Vietos savivaldos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau – Teisės gauti informaciją įstatymas) paskirtį, sprendžiant, kad informacijos skelbimas savivaldybių interneto svetainėse yra ne Vietos savivaldos įstatymo, o specialiojo įstatymo – Teisės gauti informaciją įstatymo įgyvendinamojo teisės akto – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas Nr. 480) reguliavimo dalykas. Kai institucijos, kaip šis trumpinys vartojamas Teisės gauti informaciją įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, (toliau – institucijos) rengs informaciją, kuri bus skleidžiama ne jų interneto svetainėse arba neperiodiniuose informacinio pobūdžio leidiniuose, o pasitelkus viešosios informacijos rengėjus ir skleidėjus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 14 punkto b papunkčiu, duomenys apie viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo lėšas, gautas sandorio ar administracinio akto pagrindu, kurių šaltinis yra valstybės ar savivaldybės biudžetas ar kitas valstybės ar savivaldybės įsteigtas fondas, valstybės ar savivaldybės įmonė, valstybės ar savivaldybės valdoma ar kontroliuojama bendrovė ar šios bendrovės valdoma ar kontroliuojama dukterinė bendrovė, taip pat kitas juridinis asmuo, kurio dalyvių susirinkime valstybė ar savivaldybė turi daugiau kaip 50 procentų balsų arba skiria daugiau kaip pusę jų valdymo organų narių, bus kaupiami ir viešai neatlygintinai skelbiami Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje. Siekiant nedubliuoti jau viešai paskelbtos informacijos ir nekurti papildomos administracinės naštos, keičiant Vyriausybės nutarimą Nr. 480 bus nustatyta pareiga institucijoms skelbti informaciją apie lėšas, skirtas institucijos veiklai viešinti, savo interneto svetainėje pateikiant nuorodą į Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje esančią informaciją. Toks Vyriausybės nutarimo Nr. 480 pakeitimas įsigaliojūt, pradėjus veikti minėtai informacinei sistemai.

1.2. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 10³ straipsnio 5 dalį, savivaldybės veiklos viešinimas yra strateginio planavimo savivaldybėje proceso veiklos, kurioms, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 23 straipsniu, skiriami savivaldybės biudžeto asignavimai. Vietos savivaldos įstatymo 37 straipsnyje sistemiškai nustatomi gyventojų informavimo reikalavimai, o šio straipsnio 7 punkte yra įtvirtinta nuostata, kad informacijoje neturi būti politinės reklamos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Įstatymo projekto Nr. 1 2 straipsniu

keičiamo Vietos savivaldos įstatymo 10⁴ straipsnio 3 dalies nuostatos, kad savivaldybės biudžete turi būti numatytos lėšos savivaldybės veiklai viešinti, įvaizdžiui formuoti ir visuomenei informuoti, vertintinos kaip perteklinės, o nuostata, kad šiomis lėšomis apmokėta viešoji informacija yra aiškiai pažymima kaip užsakomoji informacija, jau siūloma įtvirtinti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-2130.

1.3. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 119 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldos teisė įgyvendinama per savivaldybių tarybas. Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose, kas reiškia, kad savivaldybės taryba kolegialiai atsako už savo veiklos rezultatus. Savivaldybės tarybos narių, priklausančių opozicijai, skaičiaus ir savivaldybės tarybos narių, priklausančių daugumai, skaičiaus santykis praktikoje nuolat kinta ne tik per savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpį, bet ir per kalendorinius metus, todėl nėra tikslinga diferencijuoti savivaldybės tarybos daugumos ir opozicijos (mažumos) veiklos viešinimą ar jo finansavimą, kaip kad siūloma Įstatymo projekte Nr. 1.

2. Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2130 (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas:

2.1. Atsižvelgiant į šio nutarimo 1.1. papunktyje pateiktą informaciją, siūlytina išbraukti Įstatymo projekto Nr. 2 1 straipsniu siūlomo pildyti Visuomenės informavimo įstatymo 26 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį.

2.2. Visuomenė turėtų būti informuojama ne tik apie tai, kuris visuomenės informavimo priemonės turinys yra užsakytas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, bet ir apie konkretų šio turinio užsakovą, todėl Įstatymo projekto Nr. 2 1 straipsniu siūlomo pildyti Visuomenės informavimo įstatymo 26 straipsnio 3 dalies antrą sakinį siūlytina papildyti nuostata dėl privalomo viešosios informacijos užsakovo – institucijų – nurodymo. Kartu, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus teisėkūros tikslingumo ir proporcingumo principus, siūlytina atsisakyti šios įstatymo nuostatos detalizavimo Vyriausybės tvirtinamame teisės akte, nes esminės nuostatos, užtikrinančios tinkamą visuomenės informavimą, jau būtų įtvirtintos pačiame įstatyme.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras